

Eksamensoppgaven består av 16 delspørsmål med samme vekt, som har maksimal score 6p hver og totalt har maksimal score 96p (100%). I tillegg inneholder eksamensoppgaven et bonus-spørsmål som man ikke trenger besvare, men som kan gi opptil 6p ekstra. **Alle svar skal begrunnes.**

OPPGAVE 1.

Vi betrakter det lineære likningssystemet $A\mathbf{x} = \mathbf{b}$ når matrisen A og vektorene $\mathbf{x}$ og $\mathbf{b}$ er gitt ved

$$A = \begin{pmatrix} -2 & t & 1 \\ 1 & -2 & t \\ t & 1 & -2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{x} = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \quad \text{og} \quad \mathbf{b} = \begin{pmatrix} t+5 \\ 3 \\ t-10 \end{pmatrix}$$

Vi betrakter t som en parameter og x, y, z som variable.

- (a) **(6p)** Løs det lineære systemet når $t = 1$. Hvor mange frihetsgrader har systemet?
- (b) **(6p)** Regn ut $|A|$ for en generell verdi av t .
- (c) **(6p)** Finn A^{-1} når $t = 0$, og bruk A^{-1} til å løse det lineære systemet i dette tilfellet.
- (d) **(6p)** For hvilke verdier av t har det lineære systemet eksakt én løsning? Finn x i disse tilfellene.

OPPGAVE 2.

Vi betrakter funksjonen $f(x) = \ln(x^2 + 2x + 1)$, $x \neq -1$.

- (6p)** Regn ut $f'(x)$ og $f''(x)$. Er f konveks? Er f konkav?

OPPGAVE 3.

Regn ut de ubestemte integralene:

- (a) **(6p)** $\int \frac{2x+1}{x^2+x} dx$
- (b) **(6p)** $\int 12x^2 \ln(1-x) dx$
- (c) **(6p)** $\int \frac{1}{1+\sqrt{x}} dx$

Området R er begrenset av grafen til $f(x) = e^{1-x}$ og linjene $x = 1$ og $y = 3$.

- (d) **(6p)** Tegn en skisse av R og regn ut arealet av dette området.

OPPGAVE 4.

Vi betrakter funksjonen

$$f(x, y) = 23 - 4x^2 - 9y^2 - 8x + 18y$$

- (a) **(6p)** Regn ut f'_x og f'_y , og finn eventuelle stasjonære punkter for f .
- (b) **(6p)** Klassifiser de stasjonære punktene som lokale maksima, lokale minima eller sadelpunkt.
- (c) **(6p)** Finn den lineære approksimasjonen til f i punktet $(x, y) = (1, 0)$.
- (d) **(6p)** Finn eventuelle maksimums- og minimumsverdier for f .

OPPGAVE 5.

Vi betrakter Lagrange-problemet

$$\max / \min f(x,y) = 36 - 4x^2 - 9y^2 \quad \text{når} \quad xy = 4$$

- (a) **(6p)** Finn punktene på nivåkurven $xy = 4$ der tangenten har stigningstall $y' = -2$.
- (b) **(6p)** Tegn en skisse av $D = \{(x,y) : xy = 4\}$. Er D begrenset? Hva slags kurve er dette?
- (c) **(6p)** Finn kandidater for maksimum og minimum ved hjelp av Lagrange's metode.
- (d) **Bonus (6p)** Finn maksimum og minimum i Lagrange-problemet.